

PRENUMERATA:

miesięcznie we Lwowie 20 K (14 M), z dostawą do domu 23 K (16 M), z przesyłką w Polsce 23 K (16 M) w innych państwach 25 K (17-50 M). Za zmianę adresu dopłaca się 60 h. Cena pojedynczego numeru za całym obszarem Polski

I Kor. (70 fen.)

Konto czekowe P. K. O
140.561.

KURJER LWOWSKI

wychodzi codziennie o godzinie 6 rano

CENY OGŁOSZENI:

Ogłoszenia za 1 wiersz no pareil K 1:30 (90 fen.). Paski n. str. tekst. o 100% drożej. „Nadestane“ i „Nekrologia“ za wiersz nonp. 4 K (2:80 M). „Komunikaty“ po kronice za wiersz nonp. 7 K (4:90 M). Drobne ogłoszenia 40 h. (28 f.) od wyrazu a po 80 hal. (56 f.) tłustym drukiem. Dla poszukujących pracy po 30 h., (20 f.) tłustym drukiem po 60 h. (40 f.). Ogłoszenia na niedzielę i święta o 50% drożej.

Redakcja przy ulicy Ossolińskich i. 15. — Administracja przy ulicy Czarążczyzny l. 26 — Redaktor przyjmuje wyłącznie między godziną 4—5. Biura Administracji otwarte codziennie od godziny 6-ej rano do godziny 6-ej wieczór. — Adres dla telegramów: „Kurjer“, Lwów. — Rękopisów nie zwraca się. — Telef. redakcyjny 19 W Warszawie prenumeratę przyjmują i pojedyncze egzemplarze sprzedają: Biuro dzienników „Promień“, ul. Widok 19, oraz Admin. „Gazety Lud.“, ul. Świętokrzyska 17

Nakładem Spółki wydawniczej „Kurjera Lwowskiego“.

Redaktor naczelny Jan Dąbski.

Większość, która się zgubiła.

Jest rzeczą w sferach politycznych sejmowych i pozasejmowych powszechnie znaną, że większość rządowa, na którą składają się przedewszystkiem ludowcy i narodowe zjednoczenie ludowe, tj. grupa p. Skulskiego, obecnie pozostająca pod komendą p. Dubanowicza i arcybiskupa Teodorowicza, istnieje na papierze na mocy zawartego w sprawie konstytucji i reformy rolnej paktu, ale nie istnieje w rzeczywistości. Nie zdarzyło się dotąd w sejmie — rzecz bardzo chyba charakterystyczna — by stronnictwa większości głosowały solidarnie i przeprowadzały wspólne uchwały. W sprawach konstytucyjnych na komisji, zjednoczeniowcy wraz z prawicą przegłosowują ludowców i stronnictwa robotnicze, w sprawach aprowizacyjnych robotnicy szli niejednokrotnie w jednym sztyku ze związkami nar. lud. i stronnictwem p. Skulskiego, w sprawach rokowań pokojowych ludowcy idą na lewo, zjednoczeniowcy na prawo. Większości więc faktycznej niema, istnieje tylko tytuł paktu, którego treść na podstawie uchwał zjazdu ludowego została przekreślona.

Ta dysharmonia kompletna w łonie większości nie będzie dziwna, gdy przypomni sobie, że nar. zjedn. lud. powstało ze zlania się aktywistyczno-ideologicznego polskiego zjednoczenia lud. ks. Bizińskiego i zjednoczenia nar. filii endeckiej. Stronnictwo całe jest kombinacją sejmową, tworem kuluarowym, nie jest partią, mającą własną linię działania i wyrazistych zwolenników. Korzysta z poparcia kół zachowawczych, przedewszystkiem duchowieństwa, które jednakowo chętnie popierają wszystkie stronnictwa prawicowe.

Doszło obecnie do tego — dziwny w obecnym momencie anachronizm, że prawica ma w sejmie przewagę. Różne przyczyny składają się na to, że sejm nie ma zdecydowanej większości, a tem bardziej nie ma większości demokratyczno-ludowej i że wskutek tego planowo i konsekwentnie pracować nie jest w stanie. Wybory w Królestwie dały mandaty dużej ilości włościan uczciwych, ale najzupełniej niewyrobionych, idących pod komendą dworu i plebanji, którym zawdzięczają krzesła poselskie. Ludzie ci po zwołaniu sejmu codziennie prawie wstępowały do innego klubu, by dowiedzieć się „co w każdym mówią“ i „który jest lepszy“. W końcu ulokowani w hotelu przy ul. Chmichnej i odseparowani od zgubnych wpływów z zewnątrz, poszli pod komendę p. St. Grabskiego. Niedosąd zdecydowana taktyka, która zmierzała do zjednoczenia posłów ludowych, ułatwiła ten manewr.

Obrady nad reformą rolną i zwycięskie w tej sprawie głosowanie, zbliżenie się klubów Piasta i Wyzwolenia, rozłączenie się związku nar. lud., którego secesja pod p. Skulskim połączyła się z ks. Bizińskim — wszystko to zdawało się zapowiadać możliwość utworzenia większości ludowo-demokratycznej. Lecz z drugiej strony oportunistyczna taktyka socjalistów, którzy z obawy przed komunistami odsunęli się od pozytywnej pracy w tworzeniu rządu i ograniczyli się do krytyki parlamentarnej, secesja grupy p. Poniałowskiego i klubu PSL, a wreszcie opanowanie nar. zjedn. lud. przez endecję za pomocą wyboru zaciętego endecka p. Dubanowicza na prezesa tej grupy — wszystko to przechyliło szalę ponownie na stronę prawicę.

Bolszewicy grupują większe siły w kierunku naszego frontu.

Warszawa (Pat.). Komunikat sztabu generalnego W. P. z bm. Front litewsko-białoruski: Na południe od jeziora Osweja utarczki patroli wywiadowczych. Na odriuku polskim nieprzyjaciel grupuje większe siły, prowadząc energiczną akcję wywiadowczą. Wywiady stwierdziły w ostatnich dniach ożywiony ruch transportowy w kierunku naszego frontu

Front wołyński: Nieprzyjaciel w ciągu 4 godzin ostrzeliwał ogniem artylerji pozycje nasze pod Rohaczowem.

Front podolski: Spokój.

Kuliski, pułk

Delegacja finlandzka przybyła do Warszawy.

Warszawa (tel. wł.). Wczoraj przybyła do Warszawy delegacja rządu finlandzkiego celem porozumienia się z Polską w sprawie ewentualnego pokoju z bolszewikami. W skład delegacji wchodzi: minister pełnomocny i poseł nadzwyczajny Ekstrem oraz szef

sekcji w ministerstwie spraw zagranicznych Astrem. Na dworcu powitał ich dyrektor protokołu dyplomatycznego hr. Przeździecki w towarzystwie urzędników ministerstwa spraw zagranicznych. O godz. 2 przyjął delegatów Finlandji minister Patek.

Wielkie narady nad zrównoważeniem gospodarczym Europy.

PLANOWANY ROZDZIAŁ ZAKUPÓW WEDLE POTRZEZ DANEGO KRAJU.

Wiedeń (Pat.). B. K. za „Echo de Paris“ z Londynu. Sekcja gospodarcza Rady najwyższej wypracowała manifest, który będzie dziś ogłoszony. Główne zasady tego manifestu są następujące:

1) Należy ustalić zasady, że w każdym kraju jest zagadnienie produkcji zagadnieniem nie narodowym lecz międzynarodowym. Z tego powodu nie może żadne państwo przy rozdziale surowców i transportach tychże chronić tylko własnych interesów, lecz musi być zdecydowane na ofiarę w interesie ogólnym

2) W dziedzinie produkcji wojennej musi być zachowana największa oszczędność. Pod tym względem należy wysłuchać poważne ostrzeżenie pod adresem małych państw Europy środkowej, które zdradzają zamiar poprzeć swoje odrębne życzenia zbrojne. W takim wypadku musiałyby być użyte pewne środki przymusowe przeciwko tym państwom.

3) Europa stanowi jedność gospodarczą. Aby Europa mogła zupełnie przyjąć do równowagi, jest koniecznym, by wszystkie państwa zostały odnowione. Produkcja gospodarcza będzie mogła być normalną albo wszędzie albo nigdzie. Dlatego należy umożliwić Niemcom i Rosji by mogły się przyczynić do podniesienia wspólnego życia gospodarczego. Dziennik dodaje do tej informacji że ustęp ostatni był przedmiotem dłuższej dyskusji i że w tym względzie zgłoszono pewne zastrzeżenia.

Wiedeń (Pat.). B. K. z Paryża, Jak donoszą dzienniki w porządku odbyło się posiedzenie sekcji Rady najwyższej, a wieczorem plenarne posiedzenie rady. Jak podaje „Petit Parisien“ sekcja gospodarcza doszła do przekonania, że tylko przez wspólną akcję międzynarodową da się uzyskać poprawę stosunków. Celem przeprowadzenia tej akcji rozważano umowę, wedle której państwa koalicyjne miałyby poczynić wspólnie swoje zakupy. Ponieważ konkurencja na rynku świata owym mogłaby wywołać dalszą zwyżkę cen, ma

być utworzony organ, którego zadaniem będzie rozdział zakupionych towarów według potrzeb danego kraju. W końcu musi być utworzona pewnego rodzaju kontrola, która będzie nadzorowała sprzedaż najważniejszych środków żywności. Na posiedzeniu wieczornem obradowała sekcja gospodarcza nad kwestją w jakich krajach mają być zakupione towary. W tym względzie nie przyszło do porozumienia ponieważ odnośnie do Ameryki zarzucono niekorzystny bilans handlowy, odnośnie zaś do Rosji przedstawił Lloyd George wątpliwości natury politycznej

ZNAMIENNA UCHWAŁA KONFERENCJI LONDŃSKIEJ

Wiedeń (Pat.). B. K. z Londynu. Na wczorajszym posiedzeniu konferencji londyńskiej uchwalono między innymi niezależną się w sprawie środków żywności, o ile to będzie możliwym od Siamów Zjednoczonych.

OD POMOCY AMERYKANSKIEJ ZALEŻY UNIKNIĘCIE KLĘSKI GŁODOWEJ W EUROPIE

Wiedeń (Pat.). Berlińskie „Tidende“. Prezydent Nationale Bank Vanderlid oświadczył w mowie wygłoszonej w Nowym Jorku, że uważa położenie w Europie za bardzo poważne. Wielki kryzys w Europie nastąpi na krótko przed jesienią. Ameryka byłaby w stanie zapobiedz klęsce głodowej przez asygnowanie 150 milionów dolarów, a wtedy Europa mogłaby wytrzymać do wiosny 1921. Jeżeli Ameryka udzieli Europie kredytu w sposób rozumny, a równocześnie ulokuje kapitały w przedsiębiorstwach europejskich, wtedy produkcja europejska mogłaby się z wolną poprawić, a Europa doszłaby do równowagi.

I oto gdy na całym świecie gwałtownie wzbiera fala demokracji, u nas wstrzymana została reforma rolna, praca nad konstytucją raz po raz zbacza na manowce, co poważnie wywołuje obawy, a w uchwałach sejmowych, o wojnie i pokoju decydują grupy, złożone z ludzi o parafiansko - średniowiecznym poglądzie na świat, nie będących w stanie ogarnąć ogromu przeobrażeń na świecie — i z grupki świadomych reakcjonistów i konserwatywnych demagogów. Taka większość faktyczna — bo papierowej nikt o zdanie nie pyta, konstytucji dobrej Polsce nie da, reform nie przeprowadzi, sprawy pokoju nie rozwiąże.

W obecnym momencie zbliżenie żywiołów ludowych i robotniczych, opracowanie wspólnego programu praw, których się żąda i świadczeń — w pracy i dostawach żywności — które się państwu daje, staje się zagadnieniem aktualnym, domagającym się szybkiego rozwiązania.

Spór o Adryatyk.

II. ALBANJA.

Zupełnie inny charakter, aniżeli poprzednio omówione kwestje pobrzeża dalmatyńskiego i Rijek wykazuje spór włosko - jugosłowiański o Albanję. Nie rozchodzi się tu już o dążność złączenia rozzerwanych dotąd części narodu z ojczystym państwem, lecz o wykazanie wpływu politycznego w obcym kraju, zamieszkałym przez ludność innego szczeplu, zdobyście rynku zbytu dla własnej produkcji, oraz o cele kolonizacyjne. Jeśli więc przedtem siłą rzeczy przyznać musiałem słuszność stanowisku Jugosławji, w kwestji albańskiej, stoją naprzeciw sobie obie strony jako równorzędni przeciwnicy, jednakowe mający prawa i środki dla urzeczywistnienia swych planów.

Włochy spóźnione w pogoni mocarstw europejskich za kolonjami, zadowolili się musiały nieograniczoną, dziką Erytreą i częścią Somali. Powiększenie tych terytoriów kosztem Abisynji udaremnił w 1896 r. dziełny Menelik, zmuszając Włochów traktatem w Addis Abeba do zrzeczenia się protektoratu nad jego krajem.

W tym samym prawie czasie wyłonił się śmiały plan Crispi'ego, mający dać Włochom niepodzielne panowanie na morzu Śródziemnym i Adryatykiem, Alger Trypolis, Tunis, Albania i Tryjest miały stworzyć podstawę dla przyszłej potęgi Włoch. Rezultatem polityki Crispi'ego było odsunięcie się Francji, zagrożonej w Algerze i Tunisie od Włoch, wojna cłowa, oraz zbliżenie się dworu rzymskiego do Berlina. Trypolis zdobyli Włosi po długich walkach w ostatnich latach przedwojennych, Albanję i Tryjest zajęli w listopadzie 1918 r., po ustąpieniu wojsk austriackich.

Wpływ włoski w Albanji ma za sobą długoletnią historję. W roku 1479, gdy Turcy opanowali Skodzę

(Skutari), większość mieszkańców opuściła na okrętach weneckich ojczyznę, udając się na tułaczkę do Włoch. Drugi znany przyptył Albańczyków do Włoch nastąpił po kongresie berlińskim, gdy albańskie miasta Bar i Ulciny przyznane zostały Czarnogórze. Dziś jeszcze dochodzi liczba Albańczyków we Włoszech do pokaźnej cyfry kilkadziesiąt tysięcy.

Największym konkurentem dla Włochów w Albanji była Austria, zwłaszcza od pierwszej połowy ubiegłego wieku, gdy dominujący dotąd tam wpływ francuski ustąpił zupełnie za czasów Ali baszy tepełańskiego (janińskiego). Wpływ Austrii rozciągał się na całą Albanję północną i to zarówno katolicką, jak też i muzułmańską. Monarchja habsburska zjednywała sobie zreszcie Arnautów rolą oficjalnego obrońcy u Wysokiej Porty, oraz przez brzęczące dowody miłości, którym Albańczyk oprzeć się nie potrafił. Propaganda austriacka wyparła wpływ Włochów zupełnie z Albanji północnej, prócz nielicznych plemion nad Drynem (Dukadźnowie, część Mirydytów). Ogniskami wpływu włoskiego w Albanji były miasta Lesz (Alessio), Dracz (Durazzo) i Valona. Przeszkodą dla agitacji włoskiej wśród Arnautów stanowiła wielka przyjaźń Włochów z Czarnogórą, odwiecznym wrogiem Albanji. Znajac charakter Skipetarów (tak nazywają siebie Albańczycy), konsulowie i agenci włoscy opłacali naczelników plemion, dostarczali góralom broni i amunicję i stworzyli partję esadystów, grupujących się około potężnego rodu Toptanych, oddanych zupełnie Włochom. Ta partja obaliła mbrefa, narzuconego przez Niemcy i Austrię, ks. Wieda, ona dziś jest znów u steru władzy pod protektoratem Italji. Elementy antiwłoskie grupują się około popularnej osoby Prenk Bib Dody, dążącego do całkowitej niezależności Albanji. Albańczyk, dumny ze swej wolności, nie ugnie się dobrowolnie przed żadną narzuconą mu władzą i już dochodzić zaczynają naswiektki o walkach Włochów z powstańcami, którzy z garym okrzykiem bojowym „kawga e serbesti“ (bój o wolność) rozpoczęli walkę o swą ziemię. Walka ta popularna jest u większości Arnautów, u których poczucie narodowe od czasów kongresu w Monastyrze i Dibrze (Skiptar Ottoman 1919 r.) rozwinęło się silnie. O ile Włosi zechcą Albanję zagarnąć dla siebie, polityka ich zbankrutuje tam zupełnie, przeciwnie zaś zyska, jeśli zdołają zbudować Arnautom państwo niezależne, zadawalniając się wpływem politycznym i zyskiem handlowym. Obecna chwila sprzyja przytem Włochom, ponieważ po upadku Austrii nie mają one w Albanji żadnego poważnego konkurenta. Znaczenie Albanji dla Włoch jest podwójne. Leżąc nad morzem Adryatykiem, wchodzi ona w krąg polityki, zdążającej do zmonopolizowania „mare nostrum“. Albania pozostająca pod wpływem włoskim, zamykałaby obręcz, otaczając Adryatyk od Brindisi, przez Wenecję, Tryest, Rijekę aż po Valonę.

Jako rynek zbytu przedstawia Albania podatny

teren, na co wskazuje wartość importowanych towarów, dochodząca przed wojną do około pięciu milionów koron rocznie. W zamian za produkty importowane, Albania dostarczałaby Włochom bydło (owce, kozy, woły), skórę, drzewo budulcowe, masztowe na opał sumach do garbowania skór, bawełnę, tytoń i jedwab.

W większej części swych granic sąsiaduje Albania z Jugosławją. Przez wieki łączyła Serbów i Arnautów wspólna niewola turecka, ta sama pięść baszybożuków gęła karki obu znieprawionych „rajów“. Serbja pierwsza uzyskała wolność, wzmacniała się szybko i rozszerzała ku południu, aż oparła swe granice o staroserbski gród Monastir i jezioro ochrydzkie. Dostęp do morza stał się kwestją dalszego rozwoju państwa, skoro więc droga do Salonik i morza egejskiego zamknięta została dla Serbów przez Grecję, zwrócili się oni na zachód, powstała dla Serbji kwestja albańska, Arnauti nie znali dotąd bliżej Serbów, lecz słysząc ich mowę, łączyli ich imię z Czarnogórcami, swymi najzacieklejszymi wrogami i znie nawidzili tak dalece, że o jakdziej zgodzie między południowymi Słowianami a Albańczykami absolutnie nawet mowy być nie może, dostęp zaś do morza przez Albanję znacząco Serbowie musieli rzezią i pożogą. Dziś zresztą kwestja albańska z tego punktu widzenia mniej jest aktualną dla złączonej Jugosławji, posiadającej długi pas wybrzeża dalmatyńskiego. Przedstawia ona natomiast doniosłe znaczenie dla Jugosławji ze względu na niebezpieczeństwo grożące jej rozwojowi przez protektorat włoski nad Albanję. Albański żywioł jest nadzwyczaj żywotnym i ruchliwym, wypierał on w ciągu wieków Słowian z stoków wschodnich swych gór i dążył wytrwale ku żyznym dolinom Wardaru i jego dopływów, tak, że dziś sięga daleko w głąb Macedonii aż po Uskub (Uskoplje) i w świętem nawet dla każdego południowego Słowianina Kosowo polje stanowi przeszło 70 proc. ludności. Włosi wyzyskaliby bez wątpienia tę sytuację i staraliby się wywołać w obrębie państwa jugosłowiańskiego wridendę albańską dla swych celów.

Jako rynek zbytu nie przedstawia chwilowo Albania dla Jugosławji zniszczonej wojną i nie mającej rozwiniętego przemysłu większego znaczenia, posiadając zaś w Skutari klucz do północnej części kraju regulować mogłaby ona dostatecznie ceny surowców i unikać w ten sposób zbytnej konkurencji albańskiej. Jedyną więc Skodra (Skutari) z otaczającymi ją górami Taraboszu i Bardanjolu potrzebną jest ze względów ekonomicznych Jugosławji, która zresztą rozwojowi Albanji żadnych trudności stawiać nie zamysła, przeciwnie widziałaby w nim jedyny sposób zneutralizowania wpływu włoskiego, dziś jej zewsząd zagrożającego.

Dr. Tadeusz Lubaczewski.

Z teatru.

„Panny“, sztuka w 4 aktach Piotra Wolffa i Gastona Leroux. Premjera w teatrze miejskim.

—o—

Dwa pytania narzucały się natarczywie w czasie czterech niestety aktów tej sztuki: za jakie winy skazano nas na wysłuchanie tego bladego, niezdarnego, rozlazłego idjotyzmu scenicznego, kiedy — jeżeli to już ma być koniecznością — jest tyle idjotyzmów świeżych, pogodnych, zadowolonych z siebie? A pytanie drugie nie mniej ważne: jak tu wytrzymać do końca, nie dając zbyt wyraźnie upustu wzrastającemu coraz bardziej zniecierpliwieniu? Żle się teatrowi i publiczności przysłużył ten, kto to sztuczdyło na światło dzienne wydobyl.

Dwa pierwsze akty zbudowane są w sposób analogiczny do powieści p. Mniszek. Pod względem technicznym przyrównać je można do rzuconego w płytką bajurę kamienia — roztracone fale błotniste zataczają kręgi leniwie, nudno, bez końca. Jest to jakaś manjera hyperrealistyczna. Na scenie schodzą się ludzie i opowiadają najrozmaitsze plotki o swych krewnych, znajomych, znajomych tych krewnych i krewnych owych znajomych. Świat to niesłychanie wytworny — hrabiowie, wicehrabiowie, fabrykanci, malarze (arystokracja rodu, pieniądza i ducha) — na scenie lwowskiej mówią i chodzą wolno i dostojnie. Zaszczycając się wzajemnie swoją znajomością, wypowiadają z namaszczeniem słowa: panie..., pani... Niektórzy — młodzi — rozmawiając z panami, trzymają ręce w kie-

szeniach spodni, mówiąc zaś z damami, wkładając je do kieszeni kamizelki. Inni cygaro ujmują pięciu palcami i zakrywając ogień dłonią, arcykunsztownie lokują je w ustach. Ta lekcja poglądowa wytwornego ułożenia ma też swoje znaczenie.

A jednak ci ludzie tak wytworni mówią o rzeczach, które nas nie obchodzą, w sposób tak obfity i wielomówny, że miałoby się ochotę krzyknąć: Dostyć, już dostyć, na miły Bóg! Zaczniście się strzelać, wieszać, skalpować, dajcie tylko pokój tej paplaninie! Zamęczają nas gadaniem, wyzyskując każdą okazję, jak gdyby autorzy pobierali placę od wiersza; pretekstu dostarczają im widoki natury, lornetka, kwiaty, dalibóg, nie pamiętam już co. Wchodzą na scenę pojedynczo, każdy się po kolei wszystkim obecnym przedstawia — zabiera to po pięć minut czasu. Gdy na scenie — lub za nią — zdarzył się jaki niemiły wypadek, to po kolei komunikuje się to każdemu arystokracie z osobna i zasięga jego zdania. — Są rzeczy, które najprzeciętniejszy rzemieślnik piszący sztuki, załatwia w mig, nie tracąc czasu; gdy np. dwoje sympatyzujących ze sobą istot ma sobie coś interesującego do zakomunikowania, wtedy ntepotrzebne figury ulatniają się niespostrzeżenie, jak kamfora (życie realne pod tym względem jest niestety mniej uprzejme). Ta czynność techniczna nie odbywa się u pp. Wolffa i Leroux bez jak najobfitszego gadania; najpierw pożądaną samotności spoglądają na siebie znacząco, potem inni zaczynają być domyślni i proponują dobrowolną ewakuację, pożądaną samotności u przejmie protestują, lecz strona druga już zaczęła wyczerpująco omawiać sposób przepędzenia przy-

musowego urlopu — a po powrocie zdają nam z tego dokładnie sprawę.

„Idea“ sztuki warta jest techniki. Oto syn na pół zrujnowanego hrabiego ma się ożenić z córką bogatego fabrykanta, ale stary fabrykant zrywa z hrabstwem, ponieważ córka hrabiego miała rendez-vous — podobno skuteczne — z pewnym rozwiedzionym malarzem. Moralność w tych sferach stoi widać na bardzo wysokim poziomie; my jednak mimo to mamy ochotę zapytać: co ma piernik do wiatraka?

Problem z towarzyskiego przemienia się w seksualno społeczny: czy pannie wolno być szczęśliwą poza małżeństwem, choćby nawet pochodziła z arystokratycznej rodziny? Papierowo-frazesowy ciężar „prawa do miłości“ przeważa szalę konwensansu. Hrab anka i malarz będą szczęśliwi na swój sposób. Niedoleżna reprezentacja postaci, papierowe pseudo-charaktery, kwiecisto-bombastyczne tyraady w rodzaju takich: „Gdy usta milczą, przemówią oczy“. — „Zbliź się do mnie, jeżeli jesteś niewinna“, najfatalniejsza technika dramatyczna — oto najważniejsze, na pierwszy rzut oka narzucające się braki, które jednak nie odstręczyły dyrekcji od wystawienia podobnego bzdurstwa.

Aktorzy jak mogli, mniej lub więcej poprawnie, grali „role“, które rolami nie są w „sztuce“, która do tytułu tego nie może mieć najmniejszej pretensji. W wyborze sztuk — niejednokrotnie dziwnie bezplanowym i nieumiejętnym — należy dyrekcji życzyć bystrzejszej orientacji i głębszego namysłu.

Dr. Włodzimierz Jampolski.

—o—

W sprawie prywatnych szkół średnich.

Gdy ksiądz odmówił pogrzebu, lekarz pomocy, nauczyciel uczenia z powodu zbyt niskiej zapłaty, ogół reaguje na to inaczej, niż wtedy, gdy o pracy się wstrzyma robotniczy, drukarz lub kolejarz. Oburzeni wołają: „Jak można?“ A przecież trzeba o tem pamiętać, że i te zawody, do których trzeba t. k. w. powołania, muszą swym adeptom dać możność wyżycia i wyżywienia rodziny. Dopóki nawet strajki robotników należały do rzadkości, kwestje te rozwiązywały się zadowalająco same przez się. Dziś wyścig o pierwszeństwo w podwyższaniu cen staje się tak przyspieszonym, że i zaw. dy, z natury swej powściągliwe, muszą się dostosować do ogólnej tendencji, nie chcąc zginąć wśród orgji paskarstwa. Chodzi jednak o to, by w tej walce nie zginęły walory bezcenne, do których niewątpliwie należy jedna z podstaw życia szkolnego: stosunek wzajemnego zaufania i życzliwości między uczniem a nauczycielem, bez którego szkoła staje się martwą tresurą.

Szkoły średnie prywatne naszego miasta przebywają obecnie taki kryzys, który oby się rychło skończył bez szkody dla stron interesowanych. Nauczyciele pod wpływem drożyzny i przemian walutowych podwyższyli swoje żądania o 138 proc., ustanawiając jednolite honorarium po 20 marek od godziny. Podwyżka przeszła dość niespodziewanie, tak jak obecny wzrost drożyzny wielu zaskoczył. Niektóre zakłady przyjęły tę podwyżkę dość spokojnie, przerzucając ją naturalnie na swoich klientów, t. j. rodziców, inne zaś, i to niekoniecznie najb. możniejsze, starają się zrzucić z siebie ciężar, powołując się na opór rodziców, groźbę częściowego opustoszenia zakładów i t. p. Jest to rzeczą najwyższej pochwaly godną, że rada szkolna krajowa, dbała o całość szkolnictwa podjęła się pośrednictwa, którego taktowne przeprowadzenie pozwala się spodziewać, że pewien modus vivendi na najbliższą przyszłość da się ustalić.

Ale społeczeństwo nie powinno zapominać o tem, że drożyzna rośnie dalej, że nie można żądać od nauczycielstwa, by ono lwią część tego brzemienia brało na swoje barki i uczyło całą godzinę za kwotę, za którą nie można kupić nawet funta mięsa, pół funta masła, cłowego cetrnara drzewa, nie mówiąc już o takich skarbach, jak para zelówek, metr materji, lub dwumiesięczna prenumerata dziennika, które przed wojną z łatwością nauczyciel mógł nabyć za jednogodzinną pracę. Z drugiej strony nauka w zakładzie średnim nie może się stać artykułem zbytkowym, dostępnym tylko dla dzieci plutokratów, choćby nawet tej wojennej, paskarskiej plutokracji, której do arystokracji ducha tak daleko. Jeżeli władze i społeczeństwo nie przystąpią do energicznej akcji, od jesieni posyłanie dziecka do prywatnej szkoły średniej której czesne będzie musiało wynosić minimalnie 200 marek miesięcznie, stanie się wprost niemożliwym dla setek inteligentnych rodziców.

O ile chodzi o chłopców, sprawa jest prosta. Kto chce, by jego dziecko uczyło się w dogodniejszych warunkach, w t. zw. „lepszym towarzystwie“, niech za to płaci. Ponieważ w naszych męskich szkołach prywatnych uczą wyłącznie nauczyciele szkół państwowych według tych samych planów i — oczywiście — tych samych metod, jak w szkołach państwowych, różnica polega istotnie tylko na pewnym komforcie, materialnym i częściowo duchowym, oraz na przekonaniu, że środowisko jest kulturalniejsze, o ile chodzi o kulturę materialną, bo cywilizacja duchowa naszej plutokracji, szczególnie tej najnowszej, dużo pozostawia do życzenia. Nie ubolewamy więc tak bardzo nad niedolą rodziców, którzy uważają za konieczne posyłać swych synów do gimnazjum prywatnego.

Inaczej się rzecz ma z dziewczętami. Nikt już dziś nie uważa, że kształcenie dziewcząt jest zbyt kosztownym. W pierwszym rządzie Rzeczypospolita polska uznaje, że kształcenie dziewcząt jest również ważne, jak kształcenie chłopców, to też zakłada państwowe szkoły średnie dla dziewcząt, a ma ich być prawie tyleż, co szkół męskich. Ale na razie tylko jeden zakład we Lwowie i jeden w Krakowie będzie upaństwowione, a więc uprzywilejowany dla ludzi niezamożnych. Ponieważ Lwów obecnie posiada z górą 10 żeńskich szkół średnich (bez seminarjów naucz. i handlowych), tylko mały ułamek wszystkich uczennic będzie do tej jednej szkoły państwowej przyjęty. Trzeba więc myśleć o tej reszcie, która będzie musiała nadal uczęszczać do szkół prywatnych.

Rząd te szkoły po części już subwencjonuje, po części w najbliższym czasie to uczyni. Pytanie tylko, czy oddawanie bez zastrzeżeń znacznej kwoty do rąk przedsiębiorcy — właściciela jest celowe. Wobec rosnącej drożyzny ten właściciel musi na wszelki wypadek pobierać mimo to wysokie czesne od rodziców, bo on nie może dziś ułożyć całorocznego budżetu, wykluczającego pomyłki w kalkulacji cen materiałów i płac. Dlatego byłoby znacznie lepiej, gdyby rząd wspierał szkoły in natura, t. j. ludźmi. Należy w każdej szkole przejąć pewną liczbę nauczycieli na etat państwowy, przydzielając ich do tej szkoły, z zastrzeżeniem ścisłej kontroli nad gospodarką szko-

ly, oraz zniżek lub całkowicie bezpłatnych miejsc dla funkcjonariuszy państwowych. W Warszawie, gdzie jeszcze silniej odczuwają te niedomagania, — sprawa ta jest poważnie rozważana, ministerstwo podobno jest skłonne do wejścia na tę drogę, która mu również umożliwi większy i łatwiejszy dobór sił dla własnych zakładów. Niech więc i czynniki małopolskie, do których to należy, zawczasu poczynią starania odpowiednie celem przygotowania kampanji szkolnej na rok 1920/21, która w przeciwnym razie może doprowadzić do przykrych i szkodliwych zakulisz.

Dr. K. Z.

Powstanie przeciw Anglikom w Sudanie.

Kraków (Pat.). Radio z Moskwy. Z Taszkentu donoszą, że w Sudanie szerzy się powstanie przeciw Anglikom, które przybiera co raz szersze

rozmiary. Zabity został gubernator i komendant angielskiego bataljonu. Telegramy z kolonii donoszą, że tysiące powstańców napadło na angielską kolonię

Prace nad ustaleniem warunków pokojowych.

Warszawa. (Tel. wł.) Jak słyhać z dobrego źródła, w ministerstwie spraw zagranicznych, celem omówienia kwestji pokojowej i opracowania w szczególności warunków pokojowych z bolszewikami, wyłonilo się 5 komisji specjalnych — mianowicie: wojskowa, polityczna, gospodarcza, kolejowa i likwidacyjna. Prezesi wszystkich tych komisji tworzą komisję centralną, która pod przewodnictwem ministra Patka opracuje ogólne wytyczne dla komisji specjalnych.

Plebiscyt cieszyński.

Warszawa. (Tel. wł.) Celem zażegnania konfliktu z komisją plebiscytową na Śląsku Cieszyńskim rząd wydelegował p. Szurę, byłego referenta spraw czeskich polskiej delegacji pokojowej w Paryżu, oraz dr. Badera. Jako następcę delegata Zamorskiego wymieniają byłego ministra sprawiedliwości Śmiałowskiego, względnie prof. Stanisława Grabskiego.

Plebiscyt na Mazowszu.

Berlin. (Pat.) Prezydent Prus wschodnich August Winnig oświadczył sprawozdawcy dziennika „Vorwärts“ na podstawie informacji otrzymanych od jednego z członków międzysojuszniczej komisji plebiscytowej, że na Mazowszu pruskim plebiscyt odbędzie się nie wcześniej niż w lipcu lub sierpniu br. „Vorwärts“ stwierdza przy tem, że angielska załoga okupacyjna na Mazowszu pruskim zachowuje się poprawnie i że widoki plebiscytu są tam dla Niemców bardzo pomyślne.

O gwarancję niemiecką za marki polski

Warszawa. (Tel. wł.) Jak słyhać ministerstwo skarbu wysyła do Berlina delegację celem przeprowadzenia rokowań z rządem niemieckim w sprawie pokrycia przez Niemcy emisji marek polskich z czasów okupacji. Pretensje Polski z tego tytułu wynoszą 600 milionów marek niemieckich.

Związki zawodowe w Gdańsku przeciw rozporządzeniu Towera.

Gdańsk. (Pat.) Prezydium konferencji związków zawodowych w Gdańsku zwróciło się do komisarza generalnego Towera z prośbą w której zaznacza, że rozporządzenie Towera zwracające się przeciwko strajkom jest targnięciem się na prawo zrzeszania się. Robotnicy upatrują w tej interwencji generalnego komisarza stronnictwo, gdyż bierze on w ten sposób w obronę interesu pracodawców.

Pierwsze polskie rozprawy sądowe w Bydgoszczy.

Bydgoszcz. (PAT) Wczoraj odbyła się tutaj uroczystość inauguracyjna polskiego Sądu w Bydgoszczy. Uroczystość rozpoczęła się nabożeństwem w kościele farnym. Po przemówieniu prezesa Sądu Frydrychowicz wobec przedstawicieli władz i publiczności, rozpoczęły się zwykłe rozprawy sądowe, w języku polskim po raz pierwszy w tym gmachu i ogłoszone zostały wyroki w Imieniu Najjaśniejszej Rzeczypospolitej Polskiej.

Niemcy przewidują, że Śląsk Górny dostanie się Polsce.

Sosnowiec. (Pat.) 2. bm. Ost. Dt. Morgenpost, wychodząca w Bytomiu w nr. z 1. bm. pisze, że na podstawie rezultatu wyborów do rad gminnych przewiduje, że Śląsk Górny przypadnie Polsce, grozi jednak jednocześnie, że przyłączenie wielkiej liczby Niemców do Polski, stworzy nową irredentę, groźną dla pokoju świata. Większość aką Polacy przy plebiscycie mogliby uzyskać, oblicza dziennik ten na 80.000 do 150.000.

Rozruchy głodowe w Ołomuńcu.

Ołomuniec. (Pat.) Katastrofalny stan aprowizacji w Ołomuńcu wywołał wśród tamtejszej ludności wielkie wzburzenie. Na wczorajszym zgromadzeniu, zwołanem w tej sprawie, tłum obrzucał obelgami wiceburmistrza, poczem ruszył na miasto, gdzie począł plądrować sklepy z artykułami żywności. Wezwanie wojska do odróżnienia ulic nie odniosło skutku; zaburzenia i plądrowania trwały do późnego wieczora. Wiele osób, które starały się tłum uspokoić, pobito dotkliwie.

Przymierze militarne-obronne Czechów i Jugosłowian.

Poznań. (Pat.) Radio z Paryża. Z Zagrzebia donoszą: Rokowania wstępne między rządem jugosłowiańskim i czechosłowackim, w sprawie przymierza militarnego o charakterze obronnym, skierowanego przeciw Węgrom i Austrii, doprowadziły do pomyślnych wyników.

W Czechach grozi strajk kolejowy.

Praga. (PAT) „Prawo Lidu“ donosi, że we wtorek odbyła się konferencja socjalno-demokratycznych pracowników kolejowych, którzy wobec drożyzny domagają się 200 proc. dodatku drożyznianego. Na wypadek odmówienia im tego dodatku musieli by kolejarze rozpocząć strajk. Niemieccy kolejarze solidaryzują się ze stanowiskiem towarzyszy czeskich.

Akcja bolszewików przeciw Denikinowi.

Londyn. (PAT) Reuter donosi z południowo-rosyjskiego frontu 28. lutego. Bolszewicy posuwają się szerokim traktem na wschód od Rostowa i na północ od Awropola. Ataki bolszewickie nad doinym Donem i na froncie Krymskim zostały odparte z licznymi stratami.

Bolszewicy nacierają na Noworosyjsk i Sebastopol.

Wiedeń. (PAT) B. K. podaje wedle wiadomości z Londynu, że z Konstantynopola donoszą o mającym blisko nastąpić upadku Noworosyjska i Sebastopola.

Wymiana jeńców rosyjskich i francuskich.

Kraków. (PAT) Radio z Paryża. W ostatnich dniach wyjechał z Marsylii transport składający się z 1500 osób wojskowych rosyjskich do Odessy do wymiany za Francuzów, przebywających w Rosji. Również z Saloniki wyjechało do Odessy 2000 Rosjan.

„APOBEO“

Dziś

Największa
5-akt. sensacjapo raz pierwszy
we Lwowie

Tragedja MIKOŁAJA II.

Tajemnice
Petersburga.Osoby: Car Mikołaj II, Lenin, Azeł,
agent Ochrony, Baron Frderika,
Hrabia Tolstoj, Tłum, wojsko, żan-
darmi. świta i rodzina carska. —**MISJA KOALICYJNA JEDZIE DO ROSJI!**

Wiedeń (Pat.). N. Fr. Presse z Paryża 2. bm. Na żądanie Lloyde'a George'a wyraziła Rada najwyższa gotowość wystąpić do Rosji misji, która będzie pertraktowała w sprawie wymiany towarów i dążyła do tego, by Rosja była zaopatrzona we wszystkie artykuły, których potrzebuje w zamian za surowce

8 MILJONÓW LUDZI W ROSJI ZAGROŻONYCH ŚMIERCIĄ GŁODOWĄ.

Warszawa (tel. wł.). Według doniesień z Londynu rosyjski korespondent „N. Jork World“ przedstawia w czarnych barwach położenie bolszewickiej Rosji. Jego zdaniem ofensywa bolszewicka przeciw Polsce czy też innym państwom jest obecnie niemożliwa. W Moskwie, Petersburgu i innych ośrodkach przemysłu rosyjskiego około 8 milionów ludzi umiera powoli z głodu. Śmiertelność w Rosji wynosi 30 proc., w całej Rosji szerzą się straszne epidemie!

Zamach na prezydenta policji w Sofji.

Wiedeń. (PAT.) Bułgarska agencja telegraficzna. Z Sofji 2. bm. W niedzielę w nocy wykonano zamach na prezydenta policji Prantkina. Rzucano na niego bombę i dano szereg strzałów rewolwerowych. Prantkin został raniony w nogę i w głowę. Sprawcy zamachu uciekli.

Niepokoje w Londynie.

Wiedeń. B. K. z Londynu. Kilka tysięcy urlopowanych żołnierzy i marynarzy jakoteż robotników arsenałowych udało się wczoraj na Downing Street, gdzie przyszło do starcia z policją.

Kongres Tow. Czerw. Krzyża.

Genewa. (PAT) Szwajcarska agencja telegraficzna. Wczoraj otwarto oficjalnie kongres Towarzystwa Czerwonego Krzyża, na który 27 państw wysłało swoich delegatów.

Warszawa. (Tel. wł.). Otrzymało tutaj urzędowe zawiadomienie ze Stanów Zjednoczonych, że odplynął stamtąd okręt wiozący między innymi 9000 paczek żywności wysłanych przez naszych rodaków w Ameryce dla swoich krewnych i znajomych.

Z komisji sejmowych.**ZAKRES WŁADZY NACZELNIKA PAŃSTWA**

Warszawa (Pat.). Komisja konstytucyjna kontynuowała rozprawę nad rozdziałem „O władzy prezydenta Rz. P.“ Przyjęto postanowienie, że prezydenta R. P. zastępuje marszałek Sejmu. Wniosek, aby go zastępowali marszałek Sejmu, prezydent ministrów i pierwszy prezydent Sądu najwyższego, nie znalazł większości. P. Rataj zgłosił votum odrębne. Przyjęto następnie artykuł, normujący wydawanie dekretów przez prezydenta R. P., który za czynności urzędowe nie odpowiada ani politycznie ani cywilnie. Za zbrodnie główne, pogwałcenie konstytucji i inne zbrodnie może być pociągnięty do odpowiedzialności uchwałą sejmową, powziętą większością 3 piąte głosów. Sprawę rozpatruje Trybunał Państwa. Prezydent R. P. może rozwiązać Sejm za zgodą 3/5 członków senatu. Oprócz tego Sejm może się sam rozwiązać uchwałą 2/3 głosów; w obu wypadkach rozwiązując się równocześnie i senat. P. Poniatowski zgłosił jako votum mniejszości wniosek: Naczelnikowi państwa przysługuje jednorazowo w czasie trwania jego urzędowania, prawo rozwiązania Sejmu. Naczelnik Państwa może rozwiązać Sejm w razie braku wyraźnej większości Sejmu tylko na wniosek 1/3 części ogólnej liczby posłów. Naczelnik Państwa musi rozwiązać Sejm i ogłosić natychmiast nowe wybory jeżeli założył sprzeciw (veto) co do wykonania ustawy przez Sejm uchwalonej.

Z KOMISJI SKARBOWO-BUDŻETOWEJ.

Warszawa (Pat.). Komisja skarbowo - budżetowa poruczyła referentowi dr. Adamowi poddarskiemu zakresowi projektu ustawy o kontroli przedsiębiorstw bankowych. Projekt ustawy o ograniczeniu cudzoziemców w nabywaniu nieruchomości poręczono podkomisji, do której wchodzi dr. Diamand, Osiecki, dr. Radziszewski i Sredniawka.

O PODWYŻSZENIE ZASILKU INWALIDOM DO 300 PROCENT.

Warszawa (Pat.). Komisja inwalidzka obradowała nad wnioskami pp. Witosa i Rządu o udzielenie inwalidom 100 proc. podwyżki dotychczasowych zasiłków. Przyjęto jednomyślnie wniosek referenta p. Szmigła o podniesienie zasiłków o 300 proc. dla wszelkiej kategorii szeregowców i oficerów.

SPRAWA PRZEWOZU TOWARÓW DO POLSKI.

Warszawa (Pat.). W komisji komercyjnej i handlowej obradowano głównie nad uregulowaniem dostawy w głąb państwa towarów, przewożonych okrętami do Gdańska. Po referacie, wygłoszonym przez p. Rajcę, przyjęto szereg wniosków m. i. w sprawie ułatwienia przewozu osobowego i towarowego w całym państwie, obowiązku zgłaszania zarządowi przewozowemu w Gdańsku wszystkich poczynionych zamówień na towary zagraniczne celem ułożenia planu przesyłek tych towarów w głąb państwa, a wreszcie powierzono p. Rajcy zajęcie się przesyłkami z Ameryki zgłoszonymi już w Gdańsku.

Powstanie na Ukrainie.

Na południowej Ukrainie w Chersonszczyźnie i Jekaterynosławszczyźnie wybuchło, jak donoszą pisma ukraińskie, powstanie przeciw bolszewikom. Powstańcy uznają rząd ukr. narodnej republiki i czekają przyścia głównego atamana Petlury.

Nowy gmach uniwersytetu lwowskiego.

Jak wiadomo, Wydział krajowy na posiedzeniu z dnia 19. listopada z. r. wyraził życzenie, aby uniwersytet lwowski umieszczony został w murach gmachu sejmowego. Dzięki zabiegom rektora prof. dra Halbara i poparciu delegata rządu dra Gałęckiego a niemniej poparciu wszystkich stronnictw sejmowych rada ministrów uchwaliła 26. lutego zezwolenie na przeniesienie uniwersytetu do gmachu sejmowego, zarazem oddano do dyspozycji uniwersytetu dwie kamienice przy ul. Mickiewicza, będące własnością b. Wydziału krajowego.

W taki sposób usunięto nareszcie niebezpieczeństwo zagrażające naszemu uniwersytetowi, którego mury ciągle się walały a z powodu zawrotnych cen materiałów i robocizny na razie o rekonstrukcji gmachu myśleć nie można było.

Za wyjątkową życzliwość, okazaną najwyższej naszej uczelni należy się serdeczna wdzięczność rządowi, sejmowi i wszystkim czynnikom decydującym.

Przenosiny uniwersytetu — jak się dowiadujemy — będą mogły nastąpić jeszcze przed świętami Wielkanocnymi, tak że po ferjach rozpoczną się już wykłady w gmachu sejmowym, dokąd przeniesiony zostanie na razie wydział prawny i teologiczny, nie wymagające ani zbiorów ani też laboratoriów. Na wykłady wystarczy 5 sal. Wydział krajowy w najbliższych dniach będzie mógł odstąpić 50 pokoi a wojskowość, zajmująca w gmachu sejmowym część ubikacji przeniesie biura swe do kamienicy Wydziału krajowego przy ul. Mickiewicza.

Przy tej sposobności zaznaczyć należy, że Wydział prawny na uniwersytecie Jana Kazimierza w najbliższym semestrze ma być powiększony. Zamierzonym jest bowiem utworzenie studjum nauk politycznych dla wyszkolenia tak potrzebnych obecnie kadrowi urzędników państwa polskiego w dziedzinie służby dyplomatycznej, administracyjnej, skarbowej i t. d.

Dziś na miejscu w gmachu sejmowym odbyć się mają oględziny ze strony profesorów, inżynierów etc. celem wybrania odpowiednich sal na pomieszczenie uniwersytetu. Zamierzone jest odseparowanie jednego skrzydła na sale wykładowe i na pomieszczenie rektoratu i wszystkich sal kancelaryjnych.

Sala sejmowa obrócona zostanie na aulę uniwersytecką.

Dotychczasowy gmach uniwersytecki mieścić będzie i nadal wydział filozoficzny i lekarski a także powstanie mający w najbliższej przyszłości insty-

tut orientalistyczny, a oprócz tego służyć on także będzie na powiększenie biblioteki uniwersyteckiej.

O sprawieniu ławek nowych na razie myśleć nie można. Będą musiały wystarczyć stare, które przeniesione zostaną z uniwersytetu do gmachu sejmowego.

I nowa aula uniwersytecka nie będzie idealną, któż dziś jednak marzyć może o idealach. Cieszyć się należy z tego, co dano w tak ciężkich czasach uniwersytetowi naszemu: dach nad głową, konieczność tylko skłoniła czynnik decydujący do odstąpienia gmachu sejmowego na cele uniwersytetu i za to należy im się prawdziwa wdzięczność.

Radość i wdzięczność wyrazi też rządowi polskiemu, sejmowi i rektorowi młodzież akademicka, która zwołuje w tej sprawie wiec młodzieży.

Notatkę tę kończymy życzeniem, aby uniwersytet polski Jana Kazimierza w nowym gmachu dalej się rozwijał i kwitł na użytek i chwałę Ojczyzny!

Kronika.**KALENDARZYK.**

Dziś rz. kat. Kazimierza kr.; gr. kat. Zeona. Jutro rz. kat. Fryderyka op.; gr. kat. Tymofteja pr. — Wschód słońca 6:38, zachód 5:50.

REPERTUAR TEATRU MIEJSKIEGO:

W czwartek „Eros i Psyche“, opera L. Różyckiego.
W piątek „Panny“, sztuka P. Wolffa i G. Leroux.
W sobotę popoł. „Fantazy“, dramat J. Stowackiego, z p. Tarasiewiczem w roli tytułowej — o godz. 7 wieczór „Lalka“, operetka Andraua.
W niedzielę pop. o 3:30 „Murzyn“, komedia — wieczór o 7-mej „Eros i Psyche“, opera L. Różyckiego.
W poniedziałek „Panny“, sztuka.

We Lwowie.

— **Budżet miejski na r. 1920.** Na ostatnim posiedzeniu m. komisji budżetowej, uchwalono rubrykę o utrzymaniu dróg, bruków i plantacji w kwocie 7,882.752 K. Wydatki na te cele wynosiły w r. 1919. tylko 1,725.444 K. W dyskusji podniesiono fatalny nad wyraz stan bruków i chodników we Lwowie. Inżynier m. p. Tolłoczko tłumaczył to tem, że od r. 1914, t. j. od wybuchu wojny nie przeprowadzono we Lwowie żadnych robót konserwacyjnych z powodu braku materiałów i fachowych robotników. Wyrzucił nadzieję, że w lecie br. będzie można nareszcie przystąpić przynajmniej do częściowej naprawy bruków i chodników. Oby to tylko nie było obietnicą cacanką!

Wydatki na kanalizację i budowy wodne ustalono w kwocie 2,283.000 kor., a dochody na 1,459.000 kor., w tem mieści się pożyczka w wysokości 1 miliona kor., którą uchwalono już dawniej na budowę kanału w ul. Piekarskiej. Wreszcie uchwalono podwyższyć dodatki drożyzniane dla prezydenta i wiceprezydentów. Pobory prezydenta p. Neumanna wynosić będą od 72 000 koron, a pobory pp. wiceprezydentów dra Chłamtacza, Obirka, dr. Schleichera i dra Stahla po 54.000 koron.

— **W sprawie Izby dziennikarskiej.** Na wczorajszym posiedzeniu Wydziału Tow. dziennikarzy polskich we Lwowie, pod przewodn. prezesa Laskownickiego, referował dr. Vogel projekt, przedłożony przez posłów sejmowych w sprawie stworzenia Izby dziennikarskiej. Wybrano z łona wydziału komisję z prezesa Laskownickiego, sekretarza Nake-Nakęskiego i Karola Kucharskiego, która wspólnie z komisją Syndykatu dziennikarzy polskich (prez. dr. Vogel, Zygnę Fryling i Szczyrek) omówić ma powyższy projekt.

— **Staraniem uniwersytetu ludowego** odbędzie się w piątek 5. bm. o g. 7-mej w sali rynek 8., I. p., wykład dr. Wereszczyńskiego „O ustroju Państwa polskiego“.

— **Komendantem D. O. G. lwowskiego** zamianowany został gen. Lamezan, zastępcą jego pułk. Jasiński. Gen. Roja, który według obiegujących pogłosek miał zostać komendantem D. O. G. we Lwowie, objął to stanowisko na Pomorzu. Zastępcą jego na Pomorzu został gen. Nowotny.

— **Żywe zainteresowanie wśród inteligencji** winien obudzić cykl prelekcji urządzonych staraniem Kasyna i Koła lit. art. z których

ogólną będzie miał dziś we czwartek o g. 7 wiecz. Leon hr. Piniński. W szeregu tych prelekcji rozwinięte zostaną nie tylko problemy przyszłości i kultury polskiej w rozmaitych jej dziedzinach, ale i obszerniej omówiona przyszłość ekonomiczna inteligencji. Karty wstępu dla członków Kasyna i Koła lit. art. i ich rodzin wydaje sekretariat bezpłatnie, a dla gości po 5 koron.

— **Wielki kiermasz.** Posiedzenie komitetu pań i panów odbyło się onegdaj. Uchwalono urządzać kiermasz w niedzielę, 21 b. m., w sali ratuszowej, na dochód rodzin podupadłych materialnie wskutek wojny, i wybrano 12 osób do komisji decydującej o wyplacaniu zapomóg.

— **Ks. szambelana dr. Stefana Juryka,** gr. kat. ks. ze Złoczowa, którego aresztowano w Stanisławowie, jako jednego z tych, co przyczynili się do strasznych prześladowań Polaków w Złoczowie podczas inwazji ukraińskiej, odstawiono do sądu wojkowego we Lwowie, przy ul. Zamarynowskiej.

— **Afera gumowa.** W sprawie karnej przeciw Stankiewiczowi i Rosenmanowi o nadużycia materiałami automobilowymi, odbędzie się rozprawa w dniach 15, 16, 17, 18, 19 i 20. bm. w sądzie W. O. G. we Lwowie.

Rozprawie będzie przewodniczył mjr. korp. sąd. Giziński. Oskarża prokurator wojskowy kapitan korp. sąd. dr. Małek. Bronić będą adwokaci dr. Pieracki (Stankiewicz) i dr. Hersztal (Rosenmana). Rozprawy w sądzie W. O. G. odbywają się według zasad postępowania pokojowego, są zatem jawne. Wstęp na rozprawę przed sądami wojskowymi mają odmiennie od postępowania przed sądami cywilnymi tylko dorośli mężczyźni.

Sprawa wmieszanego w aferę gumową szofera Leona Pretzla została odstąpiona sądowi okręgowemu karnemu.

— **O kradzież pół miliona koron.** Z naczelnego dowództwa W. P. dowództwa żandarmerji polowej, otrzymaliśmy następujące pismo: „Zamieszczone w Nr. 52 z dn. 23. lutego 1920 sprawozdanie z procesu w sądzie DOE. we Lwowie w sprawie kradzieży w oddziale żand. polowej we Lwowie pół miliona koron, szczególnie ustępem swoim o zeznaniach świadka Horszowskiego może wprowadzić czytających w błąd. Dowództwo żandarmerji polowej stwierdza, iż przesłana na żądanie sądu opinia o oskarżonych oficerach rotm. Święcickim i Baduszku nie była, jakby wynikało z tekstu sprawozdania, jednakową dla obu oficerów, przeciwnie opinia dowództwa o rotm. Baduszku była bardzo dodatnia, gdy o rotm. Święcickim ujemna.

Oprócz sprawy o zaniedbanie w służbie osądzonej w sądzie DOE. Lwów, toczy się przeciw rotm. Święcickiemu w sądzie w Warszawie rozprawa o szereg nadużyć popełnionych w służbie.

Komendant policji p. Horszowski, używający nieprawnie tytułu pułkownika (ze służby wojskowej zwolniony został jako major celem przejścia do policji), nie jest kompetentnym udzielać opinii o fachowości czy niefachowości oficera, wydającego ocenę swych podwładnych.

— **Nagła śmierć.** Markus Halban zmarł wczorajszej nocy, w 65 roku życia, nagle, w mieszkaniu swym, przy ul. Słonecznej l. 55. Przyczyną śmierci był udar serca.

— **Tajemnicze zniknięcie.** Przed tygodniem wyszła Wanda Rybczyńska, licząca 23 lata, z mieszkania Wandy Wolfahrtowej, przy ul. Ziemiakowskiego l. 12, po zasitek dla uchodźców i dotychczas nie powróciła. Rybczyńska pozostawiła rzeczy swe u Wolfahrtowej, a zabrała ze sobą znaczniejszą gotówkę.

W Polsce i na świecie.

— **Do wysokości jednej marki** podniosły od 1. bm. wszystkie dzienniki warszawskie cenę poszczególnych numerów. Nastąpiło to skutkiem olbrzymiego wzrostu cen papieru i druku, który to wzrost odbija się co najmniej tak samo na dziennikach lwowskich i krakowskich — jak na dziennikach warszawskich.

— **Zjazd Dowborczyków** Z Warszawy donoszą nam: W dniu 11. bm., w rocznicę zwycięstwa nad bolszewikami obchodzą wojskowi z b. 1-go polskiego korpusu generała Dowbor-Muśnickiego swe święto żołnierskie. Dla upamiętnienia wspólnych przeżyć i twórczych wysiłków przy budowie armii, komitet organizacyjny wzywa wojskowych z b. 1-go polskiego korpusu na koleżeńską zjazd 11. bm. W dniu tym o godz. pół do 11-tej ranó odprawione będzie uro-

czyste nabożeństwo w kościele katedralnym św. Jana, a o godz. 6-tej wieczorem odbędzie się zebranie koleżeńskie i wspólna wieczera. Wszelkich inofracji udziela i przyjmuje zapisy redakcja „Placówki“ Nowy Świat 40.

— **Konsul generalny w Nowym Jorku.** Naczelnik Państwa zamianował konsulem generalnym w Nowym Jorku dra Stefana Grotowskiego.

— **Przeostroga dla gr. kat. księży.** Wczorajsza ukr. „Nowa rada“ zamieszcza artykuł, skierowany do księży gr. kat., aby wobec licznych wypadków śmierci na tyfus, zachowali ci księża środki ostrożności. Radzi więc „czyby chorego na tyfus nie mógł ksiądz spowiadać z oddali, stojąc koło drzwi, wydalwszy wszystkich z chaty, nie dotykając się z bliska niczego“, albo, aby księża szli do chorego w płaszczach ceratowych, lub gumowych, a potem umyli się i przebierali.

— **Sąd apelacyjny dla okręgu sądowego w Kamieńcu Pod.** będzie, jak donosi „Nasz szlach“ w Wilnie.

— **Śmierć z głodu** Do pism ukraińskich donoszą, że na Huculszczyźnie, we wsi Mykietyńce wymarła z głodu cała rodzina, złożona z ojca i czworga dzieci. Władze powinny zbadać czy wiadomość ta jest prawdziwa, a jeśli zaszedł taki smutny wypadek, przyjąć jaknajrychlej z pomocą tamtejszej ludności.

— **Paszporty do Czech-Słowacji.** Delegat republiki czesko-słowackiej w Warszawie oznajmił, iż ma prawo wydawania wiz polskich i Ukrainy do republiki czesko-słowackiej jedynie na podstawie zaświadczenia lekarskiego, iż petent ma ospę szczepioną.

— **Aresztowania „demokratów i radykałów“ w Ameryce** Wczorajszy „Wpered“ zamieszcza wyjątek listu jakiegoś „towarzysza“ z Ameryki, że jest tam wielka nagonka na robotników i wogólnie na wszystkich ludzi „demokratycznych i radykalnych przekonanych“. W dwóch tygodniach więzienia są przepelnione. Emigrantów, którzy nie mają jeszcze obywatelstwa będą deportować, a obywateli amerykańskich mają karać więzieniem od 10 do 20 lat. W jednym tylko mieście Buffalo, aresztowano około 5.000 osób. Detektywi zabierają ludzi w nocy z łózek. Kapitaliści mówią, że muszą wyniszczyć do nogi wszystkich socjałistów i bolszewików.

— **Mrozy w Rosji.** W całej Rosji panują od dłuższego czasu bardzo silne mrozy i zawieje śnieżne, po miastach, zwłaszcza gdzie niema opalu sytuacja jest straszna.

W Polskim Związku Niewiast Katolickich ul. Rutowskiego 10, II. p. mówić będzie w piątek 5. marca, o g. 5-ej. Profesor Dr B. Fułiński na temat: **Obowiązki Polki w pielęgnowaniu kultury narodowej.** O liczne przybycie Pań należących do Związku i łaskawych Gości prosi Wydział. 1615

W kościele Marji Magdaleny odbył się dnia 24. lutego br. ślub panny Anny Swidzińskiej z panem Romanem Sosinem obywatelem m. Lwowa obecnie ppor. W. P. 1606

Kamionki.

Repertuar biura koncertowego M. Tuerka. 5. marca: Marja Kretz-Mirska, pianistka. 9. marca: Paweł Kochański, skrzypek z udziałem kompozytora Karola Szymanowskiego. — 12. marca: J. Klara Pfauowa, pieśniarka. 1609

Konferencje Rekolacyjne dla studentek uniwersytetu, politechniki i słuchaczek wyższych kursów odbędą się od 8. do 13. marca o g. 7-ej wieczorem w kaplicy S. S. Urszulanek, ul. św. Jacka 16. 1650

KOMUNIKAT

Dyrekcja kolei państwowych we Lwowie donosi:

Pociąg osobowy, odchodzący o godz. 22:30 ze Lwowa w kierunku Sambora, uległ niedawno na przestrzni między Skutowem a Stawczanami następującej katastrofie: Przez raptowne zapalenie się eteru, który w ilości trzech litrów wiół jeden z podróżnych, oraz zajęcia się jednej bańki benzyny, powstał w jednym silnie przepelnionym wagonie osobowym pożar, ogarniający nagle całe wnętrze wagonu. Ponieważ pociąg był w pełnym ruchu, przeto stłumienie pożaru przez dłuższy czas nie mogło nastąpić, tak, że znaczna część podróżnych uległa spaleniu, lub bardzo ciężkiemu poparzeniu i uszkodzeniu.

Aby zapobiedz, o ile tylko można, w przyszłości podobnym katastrofom, wywoływanym przez samowolę i lekkomyślność niektórych podróżnych, prze-

wożących wbrew regulaminowi ruchu w ręcznych tobołkach przedmioty, od takiego transportu bezwzględnie wykluczone, co w wysokim stopniu zagraża bezpieczeństwu ruchu i podróży, a ewentualnie wywołuje podobne katastrofy, jak wyżej opisana, Dyrekcja kolei państwowych przypomina podróżującym publiczności następujące postanowienia regulaminowe:

Według postanowień paragr. 29 regulaminu ruchu, nie wolno podróżnym zabierać do wagonów przedmiotów łatwo zapalnych, nabitej broni, przedmiotów eksplodujących, oraz wydzielających woń cuchnącą lub gryzącą.

Sprzeciwiający się tym postanowieniom odpowiadają za wszelką szkodę, a nadto mają być od jazdy koleją bezwzględnie wykluczeni i władzom bezpieczeństwa do ukarania oddani. Służba kolejowa ma obowiązek w razie podejrzenia przekonać się o zawartości wiezionych w tobołkach przedmiotów.

Leży zatem w interesie bezpieczeństwa życia podróżnych nie zabierać do przedziałów przedmiotów wyżej wyszczególnionych. Służba kolejowa otrzymała w tym względzie odpowiednie wskazówki.

Miejska sprzedaż płótna białego i ubrań.

Miejski zakład odzieżowy po dłuższych zabiegach uzyskał do rozsprzedaży między mieszkańcami miasta 72 tysięcy metrów białego płótna. Płótno to zakupiło ministerstwo aprowizacji w Rzymie. Jest ono wyrobem włoskim. Zapłacono za nie 2 miliony koron w „Puzappie“, a obecnie miejski sklep przy ul. Korniańców, (boczna ul. Krakowskiej), sprzedaje je mieszkańcom miasta, wedle ściśle oznaczonych norm. Z ilości tej 20 proc. przydzielono na rozsprzedaż ludności żydowskiej. Część z tego będzie rozdzielona bezpłatnie między najuboższych.

Wedle rozporządzenia minist. aprow. z zakupu tego płótna są wyłączone następujące osoby: pracownicy urzędów państwowych, kolejarze, pocztowi i telegraficzni, salinarni, profesorowie i nauczyciele. Dla tych dykasterji rząd sam zobowiązał się dostarczyć przez ich zrzeszenia i konsumy.

Wszyscy inni mogą nabywać codziennie w miejskim sklepie za okazaniem legitymacji chlebowej i tak: rodzina złożona z 1 do 2 osób od 3 do 6 metrów płótna, od 3 do 4 po 6-8 metr., od 5-6 po 8-10 metr., liczniesze po 12 metr. płótna. Płótno to jest w szerokości od 70 do 180 cent., nabywcy tej najszerzej sorty otrzymują tylko połowę z wyznaczonej ilości metrów.

Ceny wahają się od 20 do 62 50 kor. za jeden metr. Dziennie sprzedaje się przeciętnie około 1.500 metr. Rozsprzedaż potrwa jeszcze parę tygodni. Po rozsprzedaży tego płótna sklep ten otrzyma do rozdania materje na ubrania.

W sklepie tym sprzedaje się obecnie także ubrania damskie i męskie. Obecnie w małej ilości są do rozsprzedania spodnice, tartuski i suknie wełniane, w cenie możliwie najniższej.

Z sali koncertowej.

(IGNACY FRIEDMANN).

Dawno już Friedmann nie grał we Lwowie. Od tego czasu zmienił się zewnętrznie bardzo. Ale gra jego pozostała prawie ta sama. Ma ten sam temperament rasowy, tę samą salonową elegancję, tę samą doskonałą technikę, wyrobioną jednak nie na Bachu, jak u Petriego i Backhausa, zatem mniej solidną, ale zato bardziej błyskotliwą. Myślałem tylko, że się więcej pogłębi i pod tym względem doznałem zawodu. Friedmann potrafi wprawdzie czasem być głębokim, gdy wylezie z niego dobry muzyk i kompozytor, ale zbyt często nie gardzi też tanimi efektami, którymi umie podbić sobie publiczność. Dla fachowca jest Friedmann tylko miejscami interesującym. Bach nie jest dla niego. „Chaconna“ była tego dowodem; nie miała monumentalności, ani potrzebnej polifonii. Sonata h-moll Chopina miała piękne momenty (Largo), „Karnawał“ Schumanna zaś miał znów wiele miejsc chybionych, opuszczonych, zmienionych etc. Najlepiej grał drobiazgi własne (zgrabny, ale niezbyt oryginalny menuet), Skrzabina całkiem Chopinowski prelud na lewą rękę i Liszta Walca. Campanella była zagrana, jak od niechocenia. Dodany nad program etud Chopina mógł wprawić w podziw tylko szybkością tempa, co się dzieło kosztem dokładności. Mniej nonszalancji, a więcej solidności przydałoby się. Do tego przyzwyczaili nas Petri, Backhaus i inni wielcy pianiści, których w tym sezonie mieliśmy sposobność słyszeć.

E. Walter.

(WYKONANIE IX. SYMFONJI BEETHOVENA)

Ile to trudu i nakładu pracy potrzeba, ażeby u nas gdzie nie ma stałej orkiestry symfonicznej i należycie wyćwiczonego chóru, wykonać dzieło takie, jak IX. symfonia! Jeżeli w takich warunkach wykonanie jest choć w części dobre, już można być zadowolonym. A powiedzmy otwarcie, wykonanie symfonji zadowoliło nas w wielkiej części. Orkiestra trzymała się

Nadesłane.

Od czwartku 4 marca 1920

Dziś PREMIERA

wspaniałego poematu w 6 aktach z prologiem

DEKAMERON (Trzy noce miłosne) Boccaccia

Nieśmiertelny autor staje nam żywo przed oczyma i spogląda z miną satyra na nas jako widzów. — Odczuwa, że przeżywany wraz z nim te bajeczne momenta miłosnych ekstaz i upojen, — słyszymy jak huczy prawdziwe źródło miłości i widzimy jak pienią się perłami nadludzkich rozkoszy, te urocze obrazki a raczej senne marzenia z życia kochających się młodych par. Poemat ten, z prawdziwym artystycznym inscenizowaniem i reżyserowaniem, przedstawia nam bajeczne życie z arystokratycznego królewskiego świata.

dzielnie pod przewodem młodych koncertmistrzów: Cetnera i Wolanka, chór wcale liczny śpiewał swą arcytrudną partję nadpodziwianie dobrze, a solistów lepszych nie słyszałem nawet we Wiedniu, bo nie mają tam głosów tak świeżych, jak Marynowiczówna lub Woliński, którym wysokie pozycje, jakich wymaga bezwzględny dla głosu ludzkiego Beethoven, nie sprawiały szczególnych trudności. P. Niżankowski swoje solo barytonowe śpiewał wyraźnie i ze zrozumieniem, a w ansambli dawał dobrą, pełną podstawę; p. Winklerówna uzupełniała zespół godnie. Nad wszystkim czuwała spokojna batuta dyr. Soltysa, którego pracowitości zawdzięczamy w pierwszym rzędzie to, że jeszcze przed śmiercią mogliśmy usłyszeć to epokowe dzieło największego geniusza muzycznego świata. Powodzenie było wielkie. Wiele osób odeszło bez biletów, a sala była naszpikowana. Należy koniecznie powtórzyć koncert i to jak najprędzej.

Koło muzyczne urządziło dzień przed koncertem wieczór przygotowawczy do symfonii. Pp. Altmanna i inż. Altenberg wykonali dzieło na fortepianie na 4 ręce tak dobrze, że surogat ten mógł licznie zgromadzonym słuchaczom dać pewne pojęcie o pięknościach dzieła. Oboje wykonawcy są widocznie ze sobą zgrani. Odczyt o genezie symfonii jej treści ideowej i muzycznej wygłosił podpisany.

E Wafler

Nekrologia

Jan Jęlika Dobrzyński

sierżant Wojsk Polskich, uczestnik walk listopadowych w r. 1918, ozdobiony krzyżem obrony Lwowa i odznaką „Orleńca“.

zaopatrzone sw. Sakramentami, zmarł dnia 2. marca 1920 r. przeżywszy lat 20, po długich i ciężkich cierpieniach, spowodowanych trudniami wojennymi.

W smutku pogrążeni ojciec i rodzzeństwo Zmarłego zapraszają krewnych, kolegów broni i znajomych na obrzęd pogrzebowy, który odbędzie się w czwartek d. 4. marca 1920 r., o g. 4-ej po poł. z domu żałobny przy ul. Gipsowej l. 20. (boczna 29. Listopada) na cmentarz Janowski. 1643

MSZA Św. za spokój duszy
śp Inż. Wilhelma Wanga

inspektora technicznego, kontroli Skarbu, w trzecią rocznicę śmierci, odbędzie się w sobotę dnia 6. marca 1920 w kościele katedralnym o godz. 10. rano. — Wszystkich krewnych, życzliwych i znajomych zaprasza
ZONA.

Armja pracy w Rosji.

Korespondent szwedzki „Echo de Paris“ podaje ciekawe szczegóły o projekcie bolszewickiej armji pracy, który zaczyna wchodzić w życie. We wszystkich fabrykach zaprowadzono wojskową dyscyplinę, poddane są one władzy szefów mianowanych przez rząd, a mających atrybucje oficerów. Zaprowadzają powszechny przymus pracy, obejmujący także i kobiety. Dezertjerzy z armji pracowników karani są tak, jak dezertjerzy wojskowi. Wykroczenia przeciw dyscyplinie karane podobnie, jak we wojsku, a cała władza wykonawcza spoczywa w rękach dyrektorów fabryk, warsztatów, kolei i t. p. Są oni absolutnymi panami pracujących. Komisje specjalne zajmują się szpiegostwem ekonomicznym i nadzorują pracę. Wydajność pracy każdego pracownika przedstawiona jest w cyfrach. Ostre kary nałożone są na tych, którzy przepisanej cyfry nie osiągną. Utworzony zostaje prawdziwy „sztab generalny“ pracy i przemysłu, mający władzę wprost nieograniczoną i obejmujący kierownictwo rozmaitych „frontów“ n. p. opałowego, żywnościowego, metalurgicznego i t. p.

Jak widzimy, zasadniczy rys kolektywizmu bol-

szewickiego: niewola i przymus zaczyna coraz wyraźniej się objawiać. Nie wiadomo, jak na taki system zapatrywać się mogą masy robotnicze, które chyba dopiero teraz uciemiężane być zaczęły.

— 0 —

12-godzinny czas pracy w Rosji

„Daily Telegraph“ donosi, że bolszewicy znieśli ośmiogodzinny dzień i 5-dniowy tydzień pracy, a zaprowadzili pełny 7-dniowy tydzień, nawet bez odpoczynku niedzielnego i 12-godzinny dzień pracy.

— 0 —

Tajemnicze znaki.

„Daily Mail“ donosi, że stacje radiotelegraficzne australijskie zanotowały podobne znaki, jak w Europie. Powiarażają się wśród nich litery S i G. Długość fal wynosi 80.000 do 120.000 metrów. Żdna ze światowych stacji nie posiada takiej siły, by mogła podobne fale wysyłać.

Nadesłane.

(Za rubrykę tę redakcja nie bierze odpowiedzialności).

Edmund Żychowicz

architekt, konc. budowniczy 1622

we Lwowie, ul. Zyblikiewicza l. 8.

Wykonuje plany oraz roboty wchodzące w zakres budownictwa we Lwowie i na prowincji.

ZGUBIONO dokumenta wojskowe dyplomy „obrony Lwowa“ i „Orleńca“, dokumenta podróży etc. opiewające na nazwisko Monseu Edward. Laskawego znalazcy uprasza się usilnie o złożenie w administracji Kurjera Lwowskiego. 1657

LECZNICA ORTOPEDYCZNA DRA JOZEF ALEKSIEWICZA

chirurga ortopedysty

WE LWOWIE, przy ULICY FRIEDRICHÓW L. 2.

Leczy się: Zboczenia w budowie ciała jako to: Skrzywienia kręgosłupa, bioder, kolan, stóp. — Gruźlicę kości, stawów, gruczołów. — Złamania i zwichnięcia. Porażenia, niedowłady, nerwobole. ŚRODKI POMOCNICZE Roentgen. Światło kwarcowe. Kąpiele w gorącym powietrzu. Elektryzacja. Kąpiele czterokomorowe. D'Arsouval. Bergomé. Gimnastyka. Aparaty Zandera.

Pierwszorzędna fabryka protez i aparatów.

Lecznica otwarta: Rano od 10—12 i popołudniu od 3—6.

Instytut kosmetyczny kalotechnika

DRA PILECKIEGO plac Dąbrowskiego 1.

usuwa włosy, zmarszczki, brodawki, plamy, przyszcze. Masaż twarzy, leczy choroby skórne, wypadanie włosów. Farbienie włosów. 995

Handel DELIKATESÓW
WIN I TOWARÓW KURZENNICH

POD FIRMA:

ZAKOPANE

Lwów, Akademicka 24.

Właściciele:

Antoni Moor i Jerzy Stachowicz

polecają najszlachet-

niejsze kuracyjne
HISZPAŃSKIE: Malaga, Marsala stodka i wytrawna Scherry i Madera

GRECKIE deserowe: Samos i Patras

WŁOSKIE: Vermutt

FRANCUSKIE: białe i czerwone

WĘGERSKIE: stary Tokajer i Szamorodner słodki i wytrawny

AUSTRIACKIE: białe, czerwone i szampany.

Na post: wyborne śledzie w marynacie bałtyckiej, zawijane, filety, pocztowe i holenderskie, oraz rozmaite konserwy rybne: sardynki, łososie, tuńczyk, pstrągi itp.

JARZYNY w puszkach: groszek, marchewka, szparagi i fasolka zielona

KOMPOTY w puszkach: agrest, śliwki, czereśnie, wiśnie, gruszki i t. p.

BUFET BOGATO ZAOPATRZONY.

Specjalne kanapki i paszteciki, sałatka franc. i majonezy.

RESTAURACJA

pod kierunkiem pierwszorzędnego kuchmistrza, wydaje doskonałe zimne i ciepłe potrawy, oraz obiady i kolacje. PIWO o każdej porze świeże w normalnej temperaturze.

NA DESER: cukry warszawskie, czekolada szwajcarska, figi, daktyle, orzechy i rodzynki.

Dr. Z. Stobiecki 44

Zakład dentystyczny otwarty Lwów Asnyka 2. róg Pańskiej.

Dr. Zdzisław Kotiers

specjalista chorób skórnych i wenerycznych, ord. od 2—4

Jabłonowskich 3. 1355

Najprostsz

sposób

pozbycia się

gośćca, reuma-

tyzmu, nerwo-

bolu, postrzału,

podagry i boli

przy zapaleniach

hiszpance i t.

jest przykładanie RHEUMONU

Sposób użycia podany w każdej aptece i sklepie aptecznym przy nabyciu Rheumonu, hurtownie: apteka MIKOLASCHA. 1374

Lód stawowy

z powodu konkurencji

do nabycia po cenie

25 mtk. za 100 kg.

Biuro zamówień:

„Składownia Iodu“, Rzeźnicka 14.

Ze sportu.

Czarni Walne zgromadzenie I. lwowskiego klubu sport. „Czarni“ odbyło się onegdaj.

W skład zarządu klubu weszli między innymi:

Prezes: dr. Leonard Stahl, wiceprezydent miasta.

I wiceprezes: Bronisław Laskownicki, prezes Tow. dziennikarzy.

II. wiceprezes: Kazimierz Hemmerling, radca kolejowy.

III. prezes komisji sportowej: dr. Henryk Landau, lekarz.

Dla uczczenia poległych w czasie wojny członków klubu walne zgromadzenie zatwierdziło trzy nowe memorjały sportowe, a to: Steinhausa Władysława, Wudkiewicza Maksymiljana i Kaweckiego Józefa. Ponadto uchwalono urządzić dorocznie dzień sportowy — celem trwałego uczczenia wszystkich poległych w czasie wojny członków klubu.

Za specjalne zasługi, położone około rozwoju klubu, oraz sportu polskiego mianowało jednomyślnie walne zgromadzenie s. p. Kaweckiego Józefa, poległego w obronie Lwowa — „członkiem honorowym“.

W sprawach klubowych zwracać się, jak też zgłoszenia na wydać się mające drukiem sprawozdania z działalności sportowej klubu za lata 1914 do 1919, nadsyłać należy pod adresem: Dr. Henryk Landau, ul. Jabłonowskich 28, I. p.

OGŁOSZENIA.

Nauka i wychowanie.

LEKCI lub popołudniowego zajęcia poszukuje słuchacz akademii handlowej. Zgłoszenia Łyczakowska 15. II. p. Strońska J.

UCZNI do handlu mającego rodziców we Lwowie, poszukuje Jan Riedl. Akademicka 2. 1440

TECHNIK, poszukuje lekcji matematyki i geometrii, w zakresie szkół średnich Zgłoszenia pod „E. R.“ w Administracji Kurjera. 1594

Uczeń klasy czwartej obejmie lekcję. Łaskawe zgłoszenia do Administracji pod „Korepetytor“. 1631

Konces. Prakt. Kursy rachunkowości ZYGMUNTA OLSZEWSKIEGO Lwów, ul. Kurkowa 1. 38 rozpoczynają 16. bm. **NOWE KURSA:** 1) buchalterji, korespond. itp. 2) rachunkowości państw. Dla zamiejsc. system koresp. WPISY do 10 bm. codziennie od 3-4 popoł. 1636

SEMINARZYSTKA 3. roku poszukuje lekcji z klas ludowych Zgłoszenie do Administracji pod „Sumienna“. 1638

TECHNIK udziela lekcji geometrii wykresłej realistom pod „Wykreślina“, Adm. „Kurjera“. 1613

Posady i prace.

LEŚNICZY w dobrach Karola hr. Lanckorońskiego ze szkołą leśniczych i egzaminem państwowym, dłuższą praktyką z najlepszymi referencjami pragnie zmienić posadę na lepszych warunkach bytu połączone z placą i ordynarją. Zgłoszenia pod „Leśniczy“ do Admin. „Kurjera lw.“ 1406

RZĄDCA-ADMINISTRATOR lat 40, teoretycznie i praktycznie wykształcony, poszukuje posady w większym majątku jako administrator folwarku, mniejszy majątek może objąć w administrację poręczającą, zaraz lub później. Łaskawe zgłoszenia: Lwów, Hausnera II. p., u W. Struszkiewiczów, 41. 7

KIEROWNIK większych ogrodów, młody, energiczny, poszukuje posady. Łaskawe zgłoszenia do administracji „Kurjera“ pod „Ogrodnik“. 1546

INTELEKTUALNA młoda kobieta objęłaby zarząd domu najchętniej we dworze. Pósterestante „Perła“, Stryj. 1550

DOZORCA (czyni) potrzebny. Zgłoszenia między 2 a 4 po południu, przy ul. ul. Snopkowskiej 33. 1577

POSZUKUJE się pannę biurową piszącą biegle na maszynie. M. Kierski, Lwów, pa-sa2 Mikolascha. 1578

POSZUKUJE zaraz studenta lub akademika na wieś do nauki dwóch chłopaków z niższego gimnazjum. Warunki wedle umowy. Wiadomość ul. Głęboka 1. 14, drzwi nr. 42, w godzinach przedpołudniowych. 1572

Kupno i sprzedaż.

MŁYŃSKIE walce, kamienie, purlaki, transmisje, pasy, turbiny, motory, dostarcza „Pilot“ Lwów Batorego 4 1098

TOKARNIE używane i nowe poleca „Pilot“ Lwów Batorego 4. 1156

NASIONA pastewne, warzywne i kwiatowe wysyłam jak dług zapas starczy, Zakład ogrodniczy Ignacy Puc Bochnia. Cenniki na żądanie darmo i opłatnie. 1401

DRZEWO rębane cetrar 28. koron, z dostawą. Zamówienia najmniej 10 cetrarów ulica Cetnerowska 31. Tamże sosny na belki i deski do sprzedania. 1482

WSKAZACIE dom mieszkalny: 3 pokoje, 1 kuchnia, sień, piwnica. Osobno drewniana ogródka. Parcela 560 m. kw. przy ul. Szydłowskiego. Sprzedaż się bez pośrednictwa Polakowi rzemieślnikowi lub małemu kupcowi. Informacji udzieli: Józef Kryciński na miejscu, lub Aleksander Wyrozumski urzędnik dyr. poczt we Lwowie pl. Smolki. 1486

KUPIĘ używane, w dobrym stanie formy do wyrobów dachówek cementowych Kwiatkowski Lwów Krupiarzka 21. 1530

KUPIĘ brylanty, zgłoszenia do Administracji pod P-F okazicielowi kwitu inseratowego. 1562

ELEGANCKI fajeton do powożenia na gumach. Tarrantas jesienowy używany, wraz z ptorami do sprzedania. Oglądać Łyczakowska 27. Wiaćomosi Kraszewskiego 19. Kamieniobrodzki. 1563

SALONIK, otomane, szafy, kanapki, biurko, foteliki, zagar szafkowy, kredens, łóżko składane, gramofon, obrazy, dywany, firanki, umywalki oraz rozmaite rzeczy sprzedam, Małeckiego 4 part. prawy. 1575

ZAKUPIĘ większą ilość krow mlecznych, partjami lub pojedynczo, oferty lub ustne zgłoszenia przyjmuje Łukaszkiewicz pl. Bema 1. 4. I. piętro w godzinach 8—11 przed południem i od 4—6 po południu w dniu powszednie, 1585

DO SPRZEDANIA sukni z surowego jedwabiu. haftowana. Czarnieckiego 1. 26, II. p. drzwi 20. 1584

WILLA z ogrodem blisko Uniwersytetu do sprzedania. Adwokaci Till, Zgórski, Pańska 4. 1587

DO SPRZEDANIA: frak z czarną kamizelką za 500 kor., mały warsztat stolarski za 400 k., 2 kostjmy wiosenne, buciki białe, płóciennę Nr. 39, kapa na łóżko. Ochrońce 4 a., I. p., drzwi 3. od godziny 2—4. 1. 95

Kotły, maszyny parowe, lokomobile, motory, turbiny poleca „PILOT“, Lwów, Batorego 4. 1629

DOM parterowy, 3 pokoje, kuchnia, sad, z wolnej ręki do sprzedania. Oglądać od 4—6, Sadownicka 78. 10-średnictwo wykluczone. 1937

SPRZEDAM blachę, prawie nową, cynowaną do rozzebrania z dachu na stodołę, nadającą się na dach, albo dla panów biacharzy do wyrobu. Sygnowka 120. J. Biernatowa, naprzeciw szkoły finansierskiej. 1641

BUCIKI męskie, nowe, Nr. 42 i 43. Rogi jelenie sprzedam. Leona Sapiehy 37, II. p. na lewo. 1610

KASĘ OGNIOTRWALĄ kupi Małopolskie Towarzystwo Rolnicze, Lwów, ul. Mickiewicza 1. 26. 1611

MAJĄTEK ZIEMSKI 100 m. ornego pola i łąk i 200 in. lasu 30-40 letniego, w jednym komplecie, z budynkami, 10 km. od miasta i kolei, przy gościńcu, do sprzedania. Wiad. może św. Zofji 32 a, parter prawy. 1612

RABANE, bukowe drzewo z dostawą do domu, zamawiać póki zapas w biurze „Kompas“, Lwów, ul. Kilińskiego 3, parter (gmach Union banku) od 9—1 i 4—6 popoł. 1616

DOSZUKUJĘ współnika z kapitałem celem utworzenia w powiecie skupu i eksportu masła, sera i jaj. Zgłoszenia „Import i eksport nabiału“ do Administracji „Kurjera“. 1617

SKÓBY jelenie wyprawione na irchę kupi zarząd dóbr Dźwiniaż p. Ustrzyki dolne. 1620

BUCIKI, meszty płócienne dla dzieci, pantofle, papucze, hurtownie i detalicznie „Ibis“, fabryka wyrobów piłśniowych i płóciennych Lwów, ul. Plekarska 1 c. 1624

PRACOWNIA TAPICERSKA Leona Matwijewskiego pośredniczy w kupnie i sprzedaży mebli, przyjmuje w komis: meble antyczne, dywany, portjery i firanki. Lwów, Chorążczyzna 29. 1627

Mieszkania.

POKÓJ kawalerski frontowy wysoki parter, światło elektryczne umeblowany z całym utrzymaniem, jest zaraz do wynajęcia, bliższa wiadomość ul. Łyczakowska 24. drzwi 3. 1646

WYNAJMĘ lub kupię willę o kilku pokojach, z komfortem, ogrodem, przynależnościami w zdrowym położeniu, blisko przystanku tramwajowego. Zgłoszenia listownie pod „H. B. 40“. Biuro dzienników Buchstaba, Legionów 1. 21. 1640

WYNAGRODZĘ sowicie za wyszukanie 3—4 pokoi z kuchnią w okolicy parku Stryjskiego, Zielonej, Kochanowskiego. Admin. „Kurjera“. 1625

Różne.

MERESZKI! Hafty! ręczne i maszynowe, wyszywanie koralikami i dżetem, monogramy, obciągania guzików, odbijanie wzorów wszelkiego rodzaju przyjmie Zakład haftów Akademicka 22. I. p. 1332

PRACOWNIA Julii Wesołej Kochanowskiego 3. II. p. Wykonuje suknie, kostjmy, płaszcze, podług najnowszych żurnali. Przyjmuje przeróbki. Ceny przystępne. 1479

Polak zamieszkały stałe we Wiedniu, załatwia pomyślenie i sumiennie każdą sprawę handlową. Zgłoszenia z załączeniem jednej korony na odpowiedź, pod „Polonia“, Wien II., Praterstrasse 60, 18“ 1636

Artur Smutny stroiciel fortepianów Senatorska 4. przyjmuje strojenia i repara-cje. 1558

Młoda wdowa z jednym dzieckiem, 7-letnią dziewczynką, przystojna, inteligentna, majątna, pragnie zawrzeć znajomość z człowiekiem na wyższym stanowisku w celu matymonialnym. -Zgłoszenia pod literami „M. K. J.“ głów-na poczta poste restante w Tarnowie. 1632

20.000 marek polskich ewentualnie 30.000 kor. pożyczki poszukują dając pupilarne bezpieczeństwo Z. R. Lwów Poto-ckiego 33. I. p. 1647

MOTORY benzynowe, elektryczne oraz wszystkie inne maszyny i części zużyte, które się do naprawy nadają kupuje Frey Warstatowa 6. Lwów. 1648

POŁOŻNA PICHLER, koncesjonowana, 25 lat praktyka, poleca się paniom. Miejska obecnie Białohorska 100 (dom własny), przeście obok dworca głównego. na lewo, Lwów. 1614

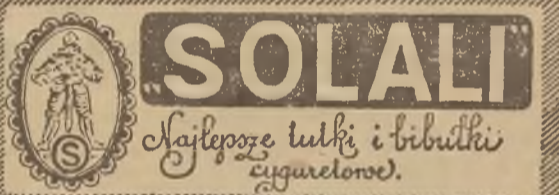
PIANINA i fortepiany nie szanowane w użyciu jak również nie opłacone do 5-go każdego miesiąca odbieramy bez poprzedniego zawiadomienia. KAIM i Syn. Skład fortepianowy, Kopernika 1. 16. 1623

Potrzebny jest kierownik do średniej szk. męsk. w Stopnicy ziemi Kieleckiej.

Warunki według umowy. Wymagane wyższe wykształcenie i praktyka profesorska. Zgłaszać się do Zarządu Koła Polskiej Macierzy Szkolnej w Stopnicy, ziemi Kieleckiej (poczta w miejscu) z załączeniem odpisów świadectw i krótkiego życiorysu. 1584

Benzol

Poszukujemy stalej dostawy materiałów pędnych dla naszego przemysłu automobilowego, prosimy o łaskawe podanie nam cen oraz warunków wywozu. **Kleinitzki, Lipke** Danzig (Gdańsk) Fleischergasse. 18. 23

SOLALI
Najlepsze tytki i bibułki cygaronowe.

Poszukiwana pompa parowa pionowa, typu kopalnianego lub zwykła o wydajności 60—90 metr. sześć. na godzinę

lokomobila lub kocioł parowy typu niewymagającego obmurowania, o powierzchni ogrzewalnej 15—20 mtr kw. Oferty z dokładnym opisem i rysunkami i ceną składać do 1564 **Braci Lilpop, Warszawa, Mazowiecka 7.**

BIABA CZERKOBADA

wyrobu fabryki cukrów i czekolady

Jan Höflinger

Lwów, Rutowskiego 8.

wszędzie do nabycia!

Zawiadamia się Szan. P. T. Publiczność że znany magazyn jubilerski **J. Badowskiego** założony w 1864 jest nadal prowadzony przez syna STANISŁAWA BADOWSKIEGO, tymczasowo na dawnym miejscu przy ul. Batoro-go wejście od ul. Bourlarda Nr. 2. na I. piętrze. Poleca się łaskawej P. T. Klienteli. 1633

IGŁY do maszyn pończosznich
 sprzedaje hurtowo 714
 FABRYCZNY SKŁAD CZĘŚCI DO MASZYN DO SZYCIA
Józef GOLDMAN,
 WARSZAWA ulic. Śniadeckich Nr. 6. (dawn. Kaliksta) Tel. 268-71.

OGŁOSZENIE.

L. dyr. 25368/4a ex 1920.

Dyrekcja poczt i telegr. we Lwowie
 poszukuje

lokalności

na pomieszczenie biur, w niezbyt wielkiem oddaleniu od głównego gmachu pocztowego przy ul. Słowackiego

o łącznej użytkowej powierzchni (nie licząc powierzchni przynależności)

2800-2900 m² od 1. kwietnia 1920

lub nieco późniejszego terminu

na przecięg lat trzech lub pięciu.

Oferty najmu należy wnieść przy dołączeniu planu i wyciągu hipotecznego danej realności w terminie czterem:stodniowym do Wydziału 4a Dyrekcji poczt i telegrafów plac Smolki l. 3, II p.

Z Dyrekcji poczt i telegrafów.

Lwów, dnia 20. lutego 1920.

1607

Kamienie młyńskie

1 jakości
 oraz kamienie młotowe
 i ręczne 1099
 do mielenia zboża
 dostarcza firma

E. Fiszman i Syn
 w Górnym Mieście.

Syndykat ekonomiczny

Bielowskiego 5. 1354

KUPI: maszyny i narzędzia rolnicze, papędachową, fasolę, groch, siemię, koniczynę, kartofle i t. p. wagonowo lub w mniejszych ilościach.

SPRZEDA: marmolade, sliwki, śledzie, kawę, sardynki, szkło tafelowe i t. p. loco Lwów w dowolnych ilościach. 1354

EDMUNDA RIEDLA

WE LWOWIE, UL. RUTOWSKIEGO 3.

poleca

HERBATĘ ANGIELSKĄ

w najprzedniejszych gatunkach.

Oferujemy z dostawą natychmiast - tylko wagonowo

98/99-procentowy oryg. ameryk. pierwszej jakości Witrjol siedzi (Blaustein), 128,130-prc. oryg. naty ameryk. i angielski natron Azynatru (Laugenstein)

99/100-procentową siarkę 562 Schwefel Schwefelstaub-Schwefelstangen dalej: smar do wozów, kalafonium, alun, borax 80%, kwas octowy, parafin, angli-sol i amerykańskie mydło jakoteż artykuły chemiczne i surcowce wszelkiego rodzaju wyłącznie z zamorskiej pierwszej ręki.

„ORIENT” chemiczne przemysłowo-handl. towarzystwo akc.
CENTRALA: Wiedeń I, Fleischmarkt 1.
 Adres telegraficzny: „ORINDUST” WIEDEŃ.
 Własne filie: Triest, Genua, Berlin, Budapeszt.

Baczność!

Kto chce korzystnie rzecz spieniężyć lub okazynie kupić, niech odwiedzi

Lwowski sklep komisowy

w Pasażu Mikolascha, Pośredniczy w sprzedaży i kupnie wszelkich rzeczy prócz mebli.

Broń myśliwska

wszelkich systemów naprawia najdokładniej, szybko i najtaniej, znany ze solidności Zakład rusznik.

LWÓW, ul. BOURLARDA L. 2 F. Gądek
 (boczna Batorego)

b. długoletni współpracownik Galicyjskiej Spółki Myśliwskiej i firm zagranicznych jak: Nowolny, Mossiers i tp. Strzelazy, futerały, rzemień, patроны strzelawo do nabicia.

Willa I. piętrowa po 5 pokoi

z komfortem w ogrodzie położona przy Łoczej Polockiego zaraz do nabycia za 380.000 Marek. Kamienica nowa II piętr. o wolnych latach sol dnej budowy z nadzwyczajnym komfortem z ogródkiem po 7 pokoi na piętrze do nabycia za 450.000 kor. orzy bocznej Teatynskiej ma na sprzedaż „Fortuna” Lwów ul. Frydrychów l. 8. 1605

Folwark

oddalony 3 stacje od Złoczowa, 7 km. od miasta powiatowego i od stacji kolejowej, bez budynków, ziemi ornej 195 morgów, 10 morgów łąk, 2 morgi ogrodu w pierwszorządnej podolskiej glebie, gruntu I. klasy pod korzystnymi warunkami zaraz do nabycia. Informacji udziela S. ółka rolnicza, Lwów, 3. Maja 12, II. schody, mezanin. 1510

L. 3038.

Komunikat urzędowy Inspektoratu węglowego w Krakowie.

W myśl obowiązującego dotąd rozporządzenia byłego Ministerstwa Robót Publicznych z dnia 1. września 1917. r. Dz. p. p. Nr. 369 i polecenia Państwowego Urzędu Węglowego w Warszawie. Inspektorat Węglowy zawiadamia wszystkich przemysłowców fabrycznych, rękodzielniczych i t. d., że od dnia niniejszego ogłoszenia wszystkie podania o przydział węgla przemysłowego z zagłębia Dąbrowskiego, Krakowskiego i Górnego Śląska jakoteż koksu i węgla kamiennego dla celów przemysłowych wnoszone być mają wprost do Inspektoratu Węglowego w Krakowie, ul. Sławkowska l. 1 i to na 6 tygodni naprzód (t. j. przed 15-tym marca na maj, przed 15-tym kwietnia na czerwiec i t. d.).

Zgłoszenia na węgiel wniesione w spóźnionym terminie nie będą uwzględnione przez Komisję Rozdzielczą węgla przemysłowego przy Inspektoracie Węglowym w Krakowie, która odbywa się w pierwszych dniach każdego miesiąca.

Każde zgłoszenie zapotrzebowania węgla winno być potwierdzone przez miejscową władzę administracyjną I instancji t. j. przez Starostwo, a we Lwowie i Krakowie przez Magistrat, które to władze winny stwierdzić konieczność zachodzącego zapotrzebowania oraz ilość potrzebnego przydziału węgla. Wszystkie zgłoszenia będą co do prawdziwości podanych w odnośnym podaniu dat ściśle badane przez osobną kontrolną Komisję Inspektoratu Węglowego a wszelkie spóźnione nadużycia karane będą po myśli paragrafu 22-go powołanego wyżej rozporządzenia Ministerstwa Robót Publicznych.

Zauważa się jeszcze, że wszelkie zamówienia winny być wnoszone na przepisanych jak dotąd drukach i zaopatrzone w marki stemplowe wartości 2 marek polskich a załączniki 50 fenigów.

Należytość za przydzielony węgiel, koks i brykiety po otrzymaniu zawiadomienia o przydziale wnieść należy do Polskiego Towarzystwa Handlowego w Krakowie, ul. Sławkowska 1., najpóźniej do dnia 20-go każdego miesiąca, poprzedzającego miesiąc, na jaki kontyngent wyznaczono, przy jednoczesnym zawiadomieniu Inspektoratu. Opóźnienie wpłaty może spowodować niewystanie przyznanego kontyngentu.

Kraków, dnia 27. lutego 1920.

1649

Nasiona

zakupuje

Związek Rolniczo-Handlowy we Lwowie

ul. 3. Maja l. 16. II. p. 1589

Konkurs.

Towarzystwo gospodarskie we Lwowie rozpisuje niniejszem konkurs na posady:

1) Inspektora hodowli bydła rogatego, trzody i t. d.

2) Lekarza weterynaryj z siedzibą we Lwowie z poborami służbowymi, które zostaną ustalone umową. Kandydaci, ubiegający się o jedną z powyższych posad, winni przedłożyć w odpisie:

Ad 1) a) Metrykę urodzenia; b) Dowód uczynienia zadość powinności wojskowej; e) Opis dotychczasowego zatrudnienia.

Ad 1) d) Świadectwo ukończenia wyższych stndjów rolniczych; e) Świadectwo dotychczasowej praktycznej pracy zawodowej, z specjalnem uwzględnieniem hodowli bydła i t. d.

Ad 2) d) Świadectwo ukończenia akademii weterynaryjnej; e) Świadectwo dotychczasowej praktycznej pracy zawodowej, z specjalnem uwzględnieniem hodowli, zwalczania gruźlicy, roniczenia zakaźnego u bydła i t. d.

Podania należy wnieść do Towarzystwa Gospodarskiego we Lwowie, ul. Kopernika l. 20, w terminie do 20 marca 1920 roku. 1284

Redaktor odpowiedzialny: Tadeusz Stroński.

BANK dla HANDLU i PRZEMYSŁU

W WARSZAWIE

ODDZIAŁ WE LWOWIE

KOPERNIKA I. 21, 1466

Instytucja Centralna w Warszawie.

ODDZIAŁY: w Drohobyczu, Łomży, Siedlcach, Stanisławowie, Białej-Podlaskiej, Białymstoku, Brześciu - Lit., Grajewie, Międzyrzeczu, Mińsku-Lit.

Załatwia wszelkie w zakresie bankowości wchodzące operacje, wydaje przekazy na wszelkie miejscowości w kraju, a specjalnie ma Gdańsk, Paryż, Zurych, Pragę czeską, Wiedeń, Berlin, Lipsk i inne miejscowości położone w Niemczech.

Przyjmuje tak korony, jak i marki polskie na książeczkę wkładkowe na 4%.